

Česká inspekce životního prostředí

Ing. Erik Geuss
Na Břehu 267
190 00 Praha 9

V Českých Budějovicích dne 1. 12. 2014

Vážený pane řediteli,

při nástupu do funkce ředitele České inspekce životního prostředí jste prohlásil, že Vaší prioritou je inspekce transparentní, předvídatelná a spravedlivá. Za hlavní cíl jste si vytknul zlepšování stavu životního prostředí.

K naplnění Vašeho cíle si Vám osobně dovoluji podat podnět k šetření:

1. ve věci dlouhodobého zhoršování životního prostředí v Národním parku Šumava (dále jen NP, a to od roku 2007, kdy došlo k razantnímu vyhlášení bezzásahových území.

V současné době je v NP více jak 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách. Je prokazatelné, že tento zhoršující se stav životního prostředí v NP není v souladu s veřejným zájmem na zlepšení a ochranu životního prostředí.

Lesy v NP Šumava jsou ze zákona zařazeny do lesů zvláštního určení. V § 8 odst. 2 platného zákona o lesích je u lesů zvláštního určení veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí, nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa nadřazen funkcím produkční. V § 1 zákona o lesích je uvedeno, že účelem zákona je stanovit předpoklady pro zachování lesa, péči o les a obnovu lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí.

V roce 2000 Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP) zadalo zpracování odborného posudku Prof. Ing. Iljovi Vyskotovi, který v tomto posudku vyčíslil škody na funkcích lesa jako složce životního prostředí ve výši **přesahující 5 miliard Kč**.

V roce 2008 jsem pro Policii ČR zpracoval znalecký posudek ve věci škod v NP Šumava, škoda na funkcích lesa jako složce životního prostředí **je vyčíslena v celkové částce 32,725 miliard Kč**. Tento vysoký nárůst škod má přímou souvislost s nárůstem bezzásahových území v NP (bezzásahovost není pojem, který je uveden v právním předpise).

Oba posudky byly zpracovány dle oficiální metodiky MŽP (zveřejněné v roce 2003 ve Věstníku MŽP).

V současné době lze škodu na funkcích lesa, jako složce životního prostředí, odhadnout na částku přibližně 100 miliard Kč.

2. ve věci zhoršování stávajícího vodního režimu lesních pozemků NP, jako důsledek vzniku 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách. V § 16 odst. 1 písm. j) zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění je uveden zákaz na celém území národních **parků** měnit stávající vodní režim pozemků.

V důsledku bezzásahovosti došlo ke snížení retenční schopnosti lesních pozemků na ploše větší než 20.000 ha (odumření mechových porostů, mineralizace humusu, změny teplotních poměrů atd.).

Celé území NP Šumava je zahrnuto do Chráněné oblasti přirozené akumulace vod (dále jen CHOPAV) a to nařízením vlády č. 40/1978 Sb., podle zákona o vodách. V CHOPAV mají být uplatňována ochranná opatření, jejichž cílem je zabránit snižování vodního potenciálu území, nepříznivým změnám jakosti vod a takovým zásahům do přírodních poměrů, které by mohly negativně ovlivnit vodohospodářskou funkci území (přirozená retenční schopnost a možný zdroj pitné vody). Současných více jak 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách **negativně ovlivňuje výši maximálních a minimálních průtoků o 10 až 20 %** (odvozeno z výzkumu minulého i současného, Doc. Švihla, Prof. Čermák a další). Rozdíl mezi retenční schopností lesů před vyhlášením bezzásahovosti a stavem retenční schopnosti lesů **v současné době ovlivňuje rozsah škod při povodních, popř. v období sucha i nedostatek vody dotčeného území.**

Závěrem uvádím, že 20.000 ha odumřelých lesních porostů, holin a ploch po kůrovcových těžbách snižuje mj. i produkci kyslíku, zvyšuje uvolňování oxidu uhličitého do ovzduší atd.

Na úplný závěr si dovoluji ocitovat H. Weidingera (Forstamt der Stadt Wien), který takto popisuje společenský význam lesa:

„Lesy jsou skutečným produkčním zázrakem. Zvláštní význam nabývají jejich obecně prospěšné funkce. Lesy to jsou zelené plíce a vynikající regulátor klimatu. Ze vzduchu filtrují prach a škodlivé látky, zpomalují proudění vzduchu a působí na vyrovnávání teploty. Lesy jsou ale také zdrojem čisté, pitné vody, hromadí a čistí velká množství srážek a regulují oběh vody daleko za hranicemi svého ekosystému.“

Zároveň žádám, abych byl o výsledcích šetření podnětu informován.

S pozdravem

Ing. Karel Simon